

Büyük Ekim Devrim ve Türkiye

Bu yılın 7 Kasım'ında Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin 104 yıl dönümünü kutluyor olacağız. Dünyanın sınıfsal ve toplumsal mücadeleler tarihinde yeni bir çağ açan Ekim Devrimi, 1991'de karşılaştığı karşı-devrim sonucunda yenilgiye uğramasına rağmen etkisini Rus toplumunda ve dünyanın yapısında kazınamayacak şekilde sürdürüyor. Fiilen Sosyalist Rusya ve Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği yok. Ama etkisi tüm dünyada sürüyor.

Türkiye açısından bakacak olursak, oluşan bu olumsuz durumu olumluya çevirmek görevi ile karşı karşıyayız. Mütevazı olmayacağız. Önümüze büyük hedefler koymak durumundayız. Ülkenin ve bölgenin koşullarına uygun devrimci bir süreci başarıya ulaştırmak ve sosyalizm ile taçlandırmak zorundayız. Taşadığımız sorumluluğu başka ülkelerin devrimcilerine havale etmeyeceğiz. Madem işçi sınıfının biliminin doğruluğuna inanıyoruz ve madem ki bu ülkede tekelci burjuvazi devlet ve iktidarlarıyla işçi sınıfını, emekçileri, başta Kürtler olmak üzere yoksul ezilen halkları inim inim inletiyor. Bu durumda, bu toprakların komünistlerine düşen görev, sorumluluk üstlenmek ve başarıyla yaşama geçirmektir.

Rejim, ekonomik ve politik krizler içinde debeleniyor. Kriz durumunu aşmak için içeride ve dışarıda baskı, terör, sansür ve en tehlikeli olanı savaşı körüklüyor. Faşist rejim tıkanmıştır, aslında çıkış yolu yoktur. Tek çıkış yolu başta bizler olmak üzere tüm devrimci muhalefetin edilgen tutumudur. Kürdistan'da dişe diş bir savaş sürüyor. Ülkede gerek bölgede, gerekse ülkenin batısı dahil tümünde halkların demokratik hareketi geliyor. HDP, rejimin en büyük tehlike olarak karşısına aldığı güçtür. Bu durumda biz her alanda savaşımı güçlendirirken, kendi faaliyetlerimiz Türkiye ve Kürdistan'ın her alanında geliştirirken yasal alanda milyonların ses verdiği HDP'ye aktif destek veriyoruz.

Ekim Devrimi'nin 104. yıl dönümünde kendi topraklarımızda yeni Ekimler yaratmak bizlerin ellerinde ve sorumluluğundadır. Bu mümkündür ve buna göre çalışmalıyız. Bunu başardığımız anda dünyanın çehresinin değişmesine somut ve fiili bir katkı sağlamış olacağız. Bu görev bizim...

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin 21 Kasım 2021 Tarihli Açıklaması

Şiko Yoldaş (Ali Durak)'ı Kaybettik

TKP'nin savaş erlerinden Bilenci Merkez Komitesi ve Politik Büro üyesi Şiko yoldaşın (Ali Durak, Kikan von Freyberg) uzun süren bir hastalık sürecinden sonra 20 Kasım 2021 tarihinde yaşama fiziken veda ettiğini öğrenmiş bulunuyoruz.

Şiko yoldaş 1973 Atılım'ın hazırlık sürecinde genç bir parti kadrosu ve yöneticisi olarak Yakup Demir ve Bilen (Marat) yoldaşlarla çalışmış, Atılım sonrası süreçte Bilen yoldaş ile çok yakın ilişki içinde MK ve PB üyesi olarak görevlerini yerine getirmiştir. Son derece yetenekli bir örgütçü ve iyi bir ajitatör olan Şiko yoldaş'ın elinden geçen dönemin parti kadrosu yok gibidir.

Diyarbakırlı bir Kürt olan, teknik meslek lisesi sonrasında bir süre İstanbul'da üniversite öğrenciliği yapan, o dönemde Diyarbakır Öğrenci Yurdunda ilerici devrimci gençlerin örgütlenme çalışmalarına katılan Şiko yoldaş 1968 devrimci gençlik mücadeleleri sürecinde yurt dışına işçi olarak çıkarak bir işçi lideri olarak çalışmalarını sürdürmüştü ve Türk ve Kürt halklarının kurtuluşu mücadelesinde yegane öncü politik güç olan partisi TKP'yi bulmuştur. Partilendikten sonra tüm yaşamını TKP'nin örgütlenmesine ayıran yoldaş, 1973 Atılım dönemi hazırlıkları için yurt dışı ve ülkeden yeni bağlar kurulması, örgütler oluşturulmasında kritik görevler üstlenmiştir. 1977 Konya Konferansı'nın örgütlenmesine doğrudan katılmış ve Konferans sonrası ülkede gelişen TKP örgütlenmesinin ideolojik, politik ve örgütsel olarak gelişmesinde çalışmaları olmuştur.

Şiko yoldaş belirleyen en önemli çizgiler Lenin'in ülkesi Sovyetler Birliği'ne, Thälmann'ın ülkesi Demokratik Almanya'ya, Stalin yoldaşa ve Proletarya Enternasyonalizmine olan sonsuz bağlılığı idi. Şiko yoldaş aynı zamanda her tür sağ ve "sol" sapmaya karşı zamanında kesin tavır gösteren ve bu konularda örgüt içinde görüşlerini sonuna kadar savunan bir yoldaşımızdı. "İşçinin Sesi" oportünizmine ve H.Erdal'ın parti örgütüne zarar veren pratiklerine komünist uyanıklılık içinde ilk tepki gösteren ve bu sorunların çözülmesi için ısrarla tartışan, çalışan bir yoldaşımızdı.

12 Eylül 1980 faşist askeri darbesi öncesi, TKP MK Mayıs 1980 Plenumu'nda oluşturulan Kürdistan Seksiyonu'nun sekreterliğini PB üyesi olarak yürütmüştü. Şiko yoldaşın sekreterliğinde Akın ve Cazgır yoldaşlar bu komitede yer almışlardır. Seksiyon, partimizin Kürdistan örgütlenmesi açısından politik ve örgütsel açılımlar getirmiştir. Özellikle Şiko yoldaş ideolojik politik anlamda o dönem yeni gelişmekte olan PKK hareketi konusunda daha sonra haklı çıkacağı yaklaşım ve görüşleri ortaya koymuştur, fakat bu görüşler o dönemde parti politikaları durumuna yükseltilemedi. O gün yoldaşın görüşleri partiye mal olsaydı ve parti yönetimi, MK ile PB içindeki direnişi kırabilseydi bugün ülkede sınıf savaşımının düzeyi ve belki de ülkenin durumu çok daha farklı olabilirdi.

Şiko yoldaş, TKP'nin TİP ve TSİP ile güçlü bir eylem birliği oluşturulmasından yanaydı ve 12 Eylül rejiminden çıkışta bu partilerin tekrar yasallık kazanarak önemli işlevler yerine getirebileceğini savunuyordu. TİP ve TSİP'in illegal partiler olarak kalmamaları gerektiğini, onun için onların legalde birleşmelerini ve TKP'nin de legalde oluşacak yeni yasal sosyalist partiye destek vermesi gerektiği doğru görüşüne sahipti. Parti yönetiminde ağırlıklı bir kesimin ve Sovyet, Alman ile Bulgar yoldaşların henüz Bilen yoldaş yaşarken bu konuda baskı oluşturmaları sonucunda parti TİP ve TSİP ile birlik çalışmalarını başlatmış, Şiko yoldaş PB ve MK'daki görevlerinden ayrılmıştır. Şiko yoldaşın resmen görevlerinden ayrıldığı ve bir daha aday olmadığı organların seçildiği V. Kongre'de de "Birlik illegalde TKP'de olacaktır" kararına rağmen bu kararın tersi uygulanmıştır.

Şiko yoldaş bu politikanın izlenmesinin likidasyona neden olacağını ön görmüş ve o dönemde partide görevi olmamasına rağmen Kutlu ve Sargın'ın Türkiye'ye dönüşlerinin de ölümcül olduğunu değerlendirmiştir. Yoldaşın kendi kelimeleri ile ifade edersek, "partiyi atomize edeceklerini" ön görmüştü. Öyle de oldu.

TKP'deki görevlerinden ayrıldıktan sonra yaşamını Alman Komünist Partisi DKP saflarında sürdürmüş, Kürt Özgürlük Hareketi'nin mücadelelerine destek vermiş ve 2001 yılında bir grup Kemalist küçük burjuva aydınının devletin icazeti ile TKP adını yasal alanda gaspeme girişimlerine karşı Yelkenci yoldaş ile birlikte TKP'yi yeniden örgütleme çalışmalarına girişmiştir. Bu alanda bir dönem Ocak 2007- Nisan 2010 arasında birlikte çalışmamız da olmuş ancak daha sonra Şiko ve Yelkenci yoldaşlar çalışmalara katılmama kararı almışlardır.

VI. KADRI EROL YOLDAŞ KOMÜNİST HAMLESİ

10 EYLÜL 2021 - 29 OCAK 2022

Uluslararası Durum, Türkiye ve Devrimci Strateji

O Ali Oktay KAYA

Türkiye Komünist Partisi, Program tartışmalarına katkı sağlamak amacıyla birkaç konuya değinmek istiyoruz. TKP MK Sekreterliğinin tartışılmasını önerdiği on başlıktan kimileri ile ilgili görüş belirtiyoruz.

Uluslararası durumdaki gelişmeler konusunda birkaç söz sarfetmek gerekirse. 1917 Ekim Devrimi sonrası dünyada oluşan Sosyalist Sistemin ortadan kalkması ile sınıfsal güçlerin karşı karşıya durduğu ortam da yok olmuş oldu. Sosyalizm bir yanda, Emperyalizm diğer yanda, kafa kafaya bir karşıtlık ve çatışma ortamı söz konusuydu. Dünyanın tablosunu "iki kutuplu dünya" olarak adlandırılan durum belirliyordu. İdeolojik savaş "soğuk savaş" olarak niteleniyordu. Bizce bu kavram çok doğru bir kavram değil. Burjuvazi'nin uydurduğu "Demir Perde" kavramı gibi "Soğuk Savaş" kavramı da onlar tarafından kullanılan bir kavramdı. Komünistler uluslararası alanda iki sınıfsal gücün karşı karşıya gelişini "Sistemler Arası Savaş" olarak nitelendirirlerdi. O dönemde Sovyetler Birliği'nin başını çektiği Dünya Sosyalist Sistemi ve ABD'nin başını çektiği Kapitalist-Emperyalist Sistem'in her alanda karşıtlığı söz konusuydu.

Buna ilaveten de "Bağlantısızlar Hareketi" oluşmuştu. Gerçi, "Bağlantısızlar Hareketi" bugün halen varlığını sürdürüyor, ancak o dönemdeki kadar önem taşıyor. O dönemde Emperyalizmin savaş örgütü NATO karşısında, Sosyalist Devletler VAÖ (Varşova Anlaşması Örgütü)'nü oluşturmuşlardı. Örneğin Küba ve Yugoslavya gibi Sosyalist Devletler de VAÖ içinde yer almayıp "Bağlantısızlar Hareketi" içinde yer alıyorlardı. Yugoslavya Devlet Başkanı Tito ile Küba Devlet Başkanı Castro'nun "Bağlantısızlar Hareketi" içinde önder konumları vardı ve VAÖ ile yakın temasları söz konusuydu. Ortadoğu, Asya, Latin Amerika ve Afrika'da Ulusal Kurtuluş Savaşı veren halkları bağımsızlıklarını yeni kazanmış devletler, o dönemde uygulanan "Kapitalist olmayan kalkınma yolu" doğrultusunda siyasal ve ekonomik hat belirleyen ülkeler "Bağımsızlar Hareketi" üyesiydiler. Ortadoğu'da Suriye ve Irak ama aynı zamanda İran ve Mısır da bu ülkeler arasında sayılması gereken bölgemiz açısından önemli devletlerdi. Bu devletlerin Sovyetler Birliği ve diğer Sosyalist Sistem üyesi ülkeler ile yakın ekonomik ve politik ilişkileri vardı. Askeri açıdan da VAÖ ile kurdukları bağlar nedeniyle NATO'nun gözünde birer dikendiler. Kısacası, Sovyetler Birliği sadece Dünya Sosyalist Sistemi vasıtasıyla değil, yüzden fazla devletin de "Bağlantısızlar Hareketi" içinde yer almasını destekleyerek ve onları meşru görerek, sayısal olarak önemli devletin de nötrleşmesini, tarafsızlaşmasını sağlayabilmişti. Fidel Castro'nun bu alandaki çalışmaları özellikle kayda değerdir.

Günümüzde Dünya Sosyalist Sistemi yok, Bağlantısızlar Hareketi var ama eski etkinliği söz konusu değil. Günümüzde Bağlantısızlar Hareketi daha fazla ABD Emperyalizminin baskı ve yaptırımlarına karşı bağımsız tavır alma amacıyla faaliyetlerini sürdürüyor, ancak bu alanda da eskisine göre dünya siyaseti alanında etkinliği azalmış durumdadır. Buraya bir nokta koyarken, önümüzdeki süreçlerde Bağlantısızlar Hareketi'nin tekrar daha işlevli bir rol oynayabileceğinin ve bunun koşullarının giderek geliştiğinin de altını çizmemiz gerekiyor.

Uluslararası arenada karışık bir durum söz konusu. Rusya, Çin, Kazakistan, Kırgızistan ve Tacikistan'ın oluşturdukları "Şanghay İşbirliği Örgütü" var. Beş ülke tarafından kurulduğu için bu örgüte "Şanghay Beşlisi" adı da verilmektedir. Bu örgüte

daha sonra Özbekistan, Hindistan, Pakistan ve en son İran da üye olarak katılmışlardır. Üye ülkeler, kendileri arasında sorun yaşayan, homojen olmayan bir yapıyı ifade etmektedirler. Bir anlamda, ABD ve AB'ye karşı bir Asya örgütü olarak kurulmuştur. Çin Halk Cumhuriyeti'nin kendisini Sosyalist bir ülke olarak nitelemesi haricinde, Kapitalist devletler olma ve Asya'da bulunma dışında, ABD ve AB ile rekabet dışında ortak paydaları yok denecek kadar azdır. ABD'nin Çin ve Rusya'ya karşı yürüteceği sıcak bir savaşta dahi bu ülkelerin kimilerinin ABD yanında yer alması olasıdır. Örneğin, "güvenlik" adı altında yürütülen ortak askeri savunma çalışmalarını Rusya ve Çin ortak olarak sürdürmekte kimi zamanlarda Kazakistan bu çalışmalar katılmaktadır. Diğerleri ile bırakın ortaklığı, Hindistan ile Pakistan, Çin ile Hindistan arasında askeri çatışmalar dahi söz konusudur.

Bunun dışında dünyada en etkin blok, ABD'nin başını çektiği ve AB ülkelerinin çoğunluğunun da üyesi olduğu NATO'dur. Yani "Kuzey Atlantik Anlaşması Örgütü". Adından da anlaşılacağı gibi özünde ABD'nin çıkarlarını savunmak için 2. Dünya Savaşı sonrasında, 1949'da kurulan savaş örgütü. NATO da, Dünya Sosyalist Sistemi'nin dağılması sonucu bir dizi eski VAÖ üyesi devleti NATO üyesi yapmıştır. AB'nin sınırlarını genişletmesine paralel olarak NATO'nun da sınırları genişletilmiştir. Bugün bütün amaçları, Rusya'nın burnunun dibindeki Ukrayna ve Gürcistan'ı NATO üyesi yapmaktır. Rusya da bu adımı bir savaş nedeni olarak görmektedir ve kesinlikle müsaade etmeyeceğini defalarca açıklamıştır.

ABD'nin NATO'nun da dışında, Çin'i ve Rusya'yı da hedef alan, İngiltere ile UKUSA (yani Birleşik Krallık ve ABD) adını taşıyan kurduğu yeni bir örgüt vardır. Bu örgüt sözde uluslararası alanda elektronik istihbarat alanında faaliyet yürütecek bir örgüttür ve Birleşik Krallık ile ABD dışında, Kanada, Avustralya ve Yeni Zelanda da bu örgüte dahil edilmişlerdir. Bu örgüt AB üyesi NATO ülkeleri, başta Almanya ve Fransa için bir rahatsızlık noktasıdır.

Son tahlilde bu kadar karmaşanın içinde uluslararası düzeyde ABD ve en yakın NATO müttefikleri ile Çin ve Rusya'nın karşı karşıya gelişleri söz konusudur. Oluşan tablo aslında 1. Dünya Savaşı öncesi dönemin İmparatorlukları arasında yaşanan çatışma ve savaşları andırmaktadır. Dünya Sosyalist Sistemi'nin dağılması, tek kutuplu dünyada, kapitalistler ve emperyalistler arası çatışmaların farklı örgütlenmelere yöneldikleri bir tabloyu ortaya çıkarmıştır.

Partimiz, NATO ve tüm uluslararası emperyalist anlaşmalardan çıkılmasını ön görmektedir. Doğaldır ki, Türkiye'de devrimci sürecin başarıyla sonuçlanması sonucunda başta NATO olmak üzere tüm uluslararası emperyalist anlaşmalardan çıkılması ülkeyi ambargolar ve çatışma dahil her türlü tehlike ile karşı karşıya bırakacaktır. Bu sorunun üstesinden gelmek, başta partimiz olmak üzere tüm devrimci güçlerin cephesinin görevi olacaktır ve bunu aşmak mümkündür.

Bugün için ele alınması gereken sorun, kapitalistler ve emperyalistler arası rekabet ve çatışmada nasıl konum alınacağı sorunudur. Bu konuda da politikamız net olmalıdır. Tabii ki Rusya ve Çin, ABD ve NATO ülkeleri ile olan rekabetlerinde objektif olarak, kendi çıkarları da onu gerektirdiğinden dolayı anti-emperyalist olarak nitelenebilecek bir duruş sergiliyorlar. Buna anti-emperyalist demek yerine anti-NATO ve anti-ABD demek daha doğru olacaktır. Fakat unutulmamalıdır ki, tüm çelişki ve çatışmalarına rağmen, ABD ve Rusya veya ABD ve Çin uluslararası veya bölgesel

konularda ortak kararlar alıp hareket etmektedirler. Bu konuda en sıcak örnek Suriye ve Irak'tır. ABD ve Rusya kimi konularda karşı karşıya gelmelerine rağmen Suriye politikalarını karşılıklı istişareler ve kararlarla belirlemektedirler.

Bu durumda bizim politikamız, iki tarafa da eşit uzaklıkta ve mesafede "aktif tarafsızlık" politikası olmalıdır. İki taraf da kapitalist ve emperyalist niteliklere sahip olduklarına göre, ve aralarında çelişkiler de olduğunubildiğimiz için Türkiye ve Kürdistan'daki sınıf savaşımının çıkarları hangi taktik ve politikaları uygulamayı dayatıyorsa o alanda ve sadece o konularda sınıf mücadelesinin önünü açacak ve geliştirecek politikalar belirlemeliyiz. Bu konu ABD ve Rusya'nın faşist Saray rejimi ile girdikleri ilişkilerde de geçerlidir. Gerek askeri, gerek ekonomik ve gerekse politik

alandan faşist Saray rejimini hangi politik tavrımız gereletiyorsa, ona zarar veriyorsa, bölgedeki dengeler devrimci güçler açısından hangi politikaları izlemeyi şart koşuyorsa o konuda esnek ve taktiksel yaklaşacak politikalar belirlemek zorundayız. Son tahlilde bizim politikalarımızı Türkiye ve Kürdistan devrimlerinin gereksinimleri belirlemelidir ve devrimci süreci geliştirecek her adımı atmaya hazır olmalıyız. Bu yaklaşım 1917 Rus Devriminde de, Çin Devriminde de, Vietnam ve Küba devrimlerinde de böyle olmuştur. Dayanacağı ve güç alacağı Sovyetler Birliği ve Sosyalist Sitem gibi uluslararası belirleyici bir güç yoksa "aktif tarafsızlık" ve esnek taktiksel politika, stratejik zaferlerin yolunu açacaktır.

“Demokratik Devrimden Sosyalizme...”

O Hikmet KAYRAN

Günümüzde kapitalizm, sosyalizmin ideolojisine, işçi sınıfının devrim mücadelesine saldırılarını hiçbir dönemde olmadığı kadar sistemli bir şekilde sürdürüyor. Her geçen gün yoğunlaşarak devam eden bu saldırılar karşısında Marksist-Leninist sol, genel olarak devrimci halk hareketi ülkemiz ve dünyada bu karmaşadan, bu baskıcı ortamdan çıkış yollarını tartışıyor. Yenilgi koşullarının bir yandan teslimiyetçi yaklaşımları beslediği, öte yandan Marksist-Leninist yaklaşımın koşula uyan geliştirici zenginliği üretmede kısırlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinde kapitalizm karşıtı güçlerin birliğini sağlayacak ve kapitalizmin ezgi ve sömürsünü sonlandıracak programatik yaklaşımları tartışmayı gerektiriyor. Öncelikle sosyalizmin yenilgisi ve kapitalizmin canlılığı üzerine oluşturulan yeni düşünce sistematığının işçi sınıfı ideolojindeki etkileri, reel durumun pratik sonuçlarının kapitalizmi aşmadaki yol ve yöntemlerin oluşturduğu kafa karışıklığı koşula uyan çıkış yollarını belli kalıplar dışında tartışmayı zorlaştırıyor. Bunu söylerken Marksist-Leninist sol açısından vurgulanması gereken biliminin temel prensipleri yönlendirmesinde günün koşullarına uyan yaratıcı, geliştirici yaklaşımları kastederek, geçmiş mücadele birikiminin reddiyesi üzerinden oluşturulmak istenen revizyonist tezlerin dayatmalarına karşı ilkesel bir karşı duruş olduğu bilinmelidir. Geçmişin deneyi yeni bir atılım, ileriye doğru bir hamle olarak değerlendirildiğinde anlam kazanır. Elbette ki tarihte yapılan hataların, kimi yanlış veya eksik değerlendirmelerden çıkarılan sonuç, yeni koşulların mücadele perspektifine önemli katkılar sunacak. Kapitalist sömür ve baskı düzenini aşmada, halkların özgürlük mücadelesinde oluşan yeni koşulların burjuva ideolojisine kapı açmayacak noktadan inşası, tavizsiz bir ölçü olarak ilkesel saptamayı başa koymayı gerektiriyor.

Kapitalizmin, sosyalizm ve devrim anlayışına ideolojik, politik ve örgütsel alandan saldırısının Marksizm-Leninizm'e kuşkuyla bakmayı sağlama amaçlı hedefi, işçi sınıfı ve bütün ezilenlerin kapitalizmi aşma konusundaki enerjisini sisteminin içinde tutacak teorik çalışmaları bütün araçlarıyla gündem yapıyor. Ülkemiz devrimci hareketin geçmişinde önemli bir ideolojik alan konusu olan sosyalizme ulaşmadaki yol ve yöntemlerin birtakım nüanslar üzerinden ayrışmayı besleyen işlevi, sosyalist devrim teorisine dogmatik kalıplar üzerinden yaklaşmanın sığılığını kanıtıyor. Kapitalizmin eşitsiz gelişiminin sonucu, farklı ülkelerin sosyo-ekonomik düzey farklılığı, sınıf ve değişik katmanların durumu o ülkeye ilişkin demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin yolunu da belirleyecektir. Günümüzden geçmişe ilişkin bazı vurgular yapılırken sosyalist devrim ve demokratik devrim ikileminde temel ayırıcı noktanın kapitalizmin gelişme düzeyi ve buna bağlı olarak ittifaklar konusudur. Demokratik ve sosyalist görevlerin içeriği ve bu süreçlerin dayandığı toplumsal taban farklılığı Marksizm-Leninizm'in özüne bağlı olarak konuya yeterli doygunlukta hakimiyeti gerektiriyor.

Demokratik ve sosyalist devrime ilişkin alınan temel referanslar Lenin'in "Demokratik Devrimde Sosyal Demokrasinin İki Taktiği" eseri olmuştur. Lenin'in saptamaları öncesinde Marks ve Engels, Avrupa'da kapitalizmin gelişmesi ve işçi sınıfının temel karşıt güç haline geldiği ülkelerde sosyalist devrimin güncel olduğu ve Amerika'nın da içinde olduğu bir dizi ülkede devrimin birlikte patlak vereceği öngörüsü

yapılmıştı. Bunun yanında feodal ilişkilerin varlığını koruduğu, henüz monarşilerin tasfiye edilmediği ülkelerde ise önce feodalizmin tasfiyesi, demokratik devrimin gerçekleşmesi gerekiyordu. Bu görevi de o ülkenin burjuvazisi üstlenecek, işçi sınıfı bu süreçte onu destekleyecekti. Burjuva karakterde de olsa demokratik devlet yapısında işçi sınıfı büyüyerek daha rahat örgütlenme olanağı ve savaş deneyi kazanacak, oradan sosyalist devrime yürüyebilecekti. Kapitalizmin rekabetçi döneminde yapılan bu tespit, burjuvazinin henüz ilerici özelliğini koruduğu yönüyle dönemin koşula uyan analiziydi. Ne yazık ki süreç böyle gelişmedi, 1800'lerin ortalarında Alman devriminde işçi sınıfının yenilgisi sonucu aristokrasıyla uzlaşan burjuvazi, aşağıdan yukarıya bir devrim korkusuyla kapitalizmi yukardan aşağıya inşa yolunu seçmişti. Liberal burjuvazinin ihanetiyle oluşan kapitalist siyasal erk ve sosyo-ekonomik süreç, "Prusya tipi kapitalizm" adıyla literatüre geçmiştir. Koşullar, işçi sınıfının gücü ve kapitalizmin eşitsiz gelişim yasası uyarınca Fransa, İngiltere v.b. gelişmiş ülkelerde de aynı anda sosyalist devrim patlak vermemiş, Engels'in 1895 yılında yanıldıklarını belirttiği yazısıyla, komünist partilerin ülkeler düzeyinde kurulup güçlendirilmesi de dahil yeni bir süreç başlamıştır. Artık kapitalizmin rekabetçi dönemden, tekeli aşmaya yükseldiği bu dönemin özellikleri; Feodalizmi tasfiye etmemiş, burjuva demokratik görevler çözülememiş bazı ülkelerde, gericileşen burjuvazinin siyasal sistemini işçi sınıfına karşı bir ittifak yaklaşımıyla koruduğu feodal kalıntıları temizlemek ve demokratik görevlerin çözümü işçi sınıfının görevi olmuştur. Burjuva demokratik görevlerin çözülemediği bu ara ülkelerde, demokratik devrimin içeriği ve sosyalizme ulaşmanın yolları kapitalizmin tekeli aşmasına özgü yeni yaklaşımları gerektirecekti.

Lenin'in "İki Taktik" eseri bu dönemde yazıldı. Feodal ilişkilerin varlığını koruduğu, kapitalizm ve işçi sınıfının yeterince gelişmediği Rusya gibi bir ülkede işçi sınıfının sosyalizm hedeflemesi öncesinde çözmesi gereken görevler vardı. Sayısal ve örgütlenme düzeyi açısından gelişmemiş olan işçi sınıfı, despot katı monarşik yönetimden zarar gören katmanlarla ittifak stratejisini yaşama geçirecek, feodalizmi tasfiye edecek, burjuva demokratik görevleri çözüp, kesintisiz olarak sosyalizme geçecekti. Burada iki konuya özellikle vurgu yapmak gerekiyor. Birincisi, kapitalizmin rekabetçi döneminde burjuvazinin demokratik hamlelerini işçi sınıfı desteklerken, erkini sağlamaştırdığı tekeli dönemde ise demokratik görevlerin çözümü işçi sınıfının öncülüğünde olduğudur. İkinci konu ise ittifaklar sorunu ve değişik sınıf ve katmanların demokratik devrimde rolüdür. O dönemde Rus partisinin program taslağında belirtildiği gibi demokratik devrim sürecinde işçi sınıfı dışında değişik küçük burjuva katmanların öncü konuma yükselmeleri demokratik devrimin kesintisiz sürdürülmesi açısından sorunlar yaratabilecekti. Bu nedenle işçi sınıfı ve komünistlerin bu süreçte öncülüğü alması kendiliğinden olmayacağı, bunun yoğun bir mücadele ve işçi sınıfı dışındaki kesimlerin çıkarının sosyalizmle çelişmediği iknası çabasıyla olacağıdır. İktidarin Rusya koşullarına ilişkin yanı ve benzer ülkelere referans olabilecek evrensel yanı arasındaki bağ, sosyalizm mücadelesinde güçler dengesi ve sosyo-ekonomik süreçlerin pozisyonuna bağlı olarak özgün koşullara göre her ülkenin emekçileri kendi devrimini yaratacağıdır.

Demokratik devrimlerin değişik ülkelerde koşullarına uygun farklı yollar

izleyebileceği belirtilmişti. Ama burada bu süreçlerin ortak karakteri, burjuva devrimlerin çözemediği demokratik görevlerin emperyalist dönemde hangi sınıf ve katmanlar tarafından çözüleceği, nasıl bir sosyo-ekonomik ve siyasal yapıya tekabül ettiğidir. Her şeyden önce sosyalizmi hedefleyen tek toplumsal güç işçi sınıfıdır. Feodal kalıntılar az veya çok tavsiye edilmemiş, ulusal konular çözüme ulaşmamış, burjuva da olsa demokratik geleneklerden yoksun acımasız, zorba bir siyasal yönetim şekli kurumsallaşmış, işçi ve emekçilerin eylemli çoğunluk haline yükselmediği, örgütlenme çabaları baskıyla engellendiği ülkelerde işçi sınıfı en geniş kesimin birleşik hareketini sağlamadan sosyalizme ulaşması mümkün olamayacaktır. Birleşik mücadele taktiklerinin öne koyduğu demokratik görevler içinde yer alan farklı yapıların özgün hedeflerine rağmen ortak nokta demokrasinin kazanılmasıdır. Halkların köleleştirildiği, örgütlenme çabalarının baskılandığı, kapitalist devletin bütün alanları çürüttüğü ve dejenerasyonu beslediği koşullarda, köklü demokratik dönüşümler gerçekleşmeden sosyalist devrimin maddi koşullarının oluşması güç. İşçi sınıfının birleşik hareketinde konumlanabilecek bazı katmanların doğrudan sosyalizmi hedeflemeyen, buna rağmen önlerine koydukları programatik hedeflerin çözümünde nesnel olarak kapitalizme karşı pozisyonları bu kesimleri birleşik mücadele içinde işçi sınıfına siyasal anlamda yaklaştırır. Aslında sosyalist olmayan, tümüyle kapitalist üretim ilişkilerinden kopmamış, ama kapitalist de olmayan çağcıl demokratik devrim süreçlerin sosyalizme ilerlemesi, komünistlerin, işçi sınıfının sürükleyici etkin bir güç haline gelmesi ile yakından ilgilidir. Bu da doğru bir programatik hat ve etkin bir mücadele ile mümkündür. Komünistler açısından bu sürecin ilkesel yönü teorik-pratik alanda etkin ve yönlendirici bir güç haline gelmesi gerektiği ile ilgilidir.

Ülkemizde bugün devrimci, demokrat, sosyalist parti ve çevrelerce, kapitalizmden zarar gören bütün kesimlerin birleşik mücadele hattının örülmesi yaşamsal bir konu olduğu vurgusu yapılıyor. Farklı siyasal anlayışların önemsiz nüanslar dışında ortaklaştığı bu alan kapitalizmden kopuşu sağlayacak güçlerin bilimsel noktadan tespiti, içinde bulunulan gerçekliğin pratiğiyle uyumlu olup olmadığı, nüans olarak belirttiğimiz farklılığın da sebebi. Komünistlerin de yer aldığı yirmiyi aşkın sosyalist parti ve anlayışın Halkların Demokratik Kongresi adıyla oluşturduğu ittifak, köklü demokratik dönüşümleri gerçekleştirecek somut çözümler üretirken, kapitalizm karşıtlığı ve hedeflenen sosyo-ekonomik yapılanmanın mülkiyet ilişkileri konusundaki yaklaşımında boşluk bırakmayacak şekilde üzerinde çalışılması gereken bir alan olarak duruyor. HDK-HDP'nin hedef olarak önüne koyduğu Üçüncü Hat(yol) programı kapitalist-emperyalist sömürünün baskı, ezgisi karşısında demokrasi güçlerinin birliğinin gerekliliğini vurgulamaktadır. Doğası gereği sömürü düzeninin karşısında olması gereken güçlerin eylemli birliğini örne yönünde önemli başarılar sağlandı. Siyasal yapı ve demokratik örgütlenmelerin bir araya gelmesini aşan, sömürü ve baskının muhatabı olan emekçilerin, kadınların, Kürtlerin -kimlik ve ulusal baskıya uğrayan tüm kesimlerin-, dışlanan ve baskılanan farklı inanç guruplarının, kapitalizmin yaşam alanlarını, doğayı hoyratça talanına karşı duran çevrecilerin eylemli

çoğunluğunun mücadele birliğini sağlanmadan çıkış yolunun üretilmeyeceği tespitiyle önemli çalışmalar yapılıyor. Üçüncü Hat seçeneğiyle siyasal olarak demokratik konfederalizm ve radikal demokrasi anlayışı tanımlanıyor. Ulusal Kendi Kaderlerini tayin konusunu ulus olmaktan çıkma olarak değerlendiriyor. Kapitalist devletin zorunlu kıldığı ulus devletin, aynı zamanda reel sosyalizmin zorunlu olarak devlete çıkan "çıkamaz", ulusların kendi kaderlerini tayin hakkının devlet kurma ile özdeş tutulması, yani devlete çıkan yönü üçüncü hat seçeneğinin eleştirisi konusu. Sonuç olarak demokratik ulus, demokratik özerklik, daha az devlet, daha çok toplum ve devletçi sınırlara dayanmayan komünal bir seçenek tarif ediliyor.

Burada demokratik devrim sürecinin ülkemiz koşullarında gerekçelerini ele almayacağız. Yukarıda Lenin'in sözünü ettiğimiz yapıtı referans alarak, feodal toplum kalıntıları, ulusal konuların çözümü, işçi sınıfının durumu ve demokrasi mücadelesine yığınların ilgisi devrimci seçeneğin içeriğini de belirleyecektir. Ülkemizde işçi sınıfının örgütlenme düzeyi, diğer emekçilerle birlik sorunu önemli problemler taşıyor. Birtakım nedenlerle kapitalizm ile ayrılmayan, sömürü düzenine karşı kitlesel bir duruş ortaya koyamayan emek hareketi, mücadele yeteneğini arttıran ve bu süreçte sınıf bilincine yükselecek kapitalizmin sınırlarını zorlayacak köklü demokratik dönüşümlere ihtiyacı var. Demokratik süreçlerin içeriği farklı düşünen yapıların ortaklaşmasıyla ayırıcıdır. Farklılıklara rağmen demokratik mücadelenin pratiği birlikte mücadele eden örgütlenmeleri birbirine yakınlıştırır. Ancak bu süreçten geçip sosyalist devrimi gerçekleştirecek bir güce ulaşabilir işçi sınıfı. Tam da burada Üçüncü Hat programının teorik olarak komünistlerin demokratik halk iktidarı anlayışıyla bazı nüanslar dışında uyumunu belirtmek gerekiyor. Sosyalizmi Marksist-Leninist anlamda hedefleyen tek devrimci güç işçi sınıfı olduğunu belirttik. Kapitalizm ile komünizm arasında geçici bir dönemi ifade eden sosyalizm bir sınıf hegemonyasını zorunlu kılar. Demokratik devrimin doğrudan sosyalizmi hedeflemeyen bazı bileşenleri, sosyalist devrim sürecinde ya sosyalizm ile çıkarlarının uyumunu yolunda ikna edilecek, ya da sosyalist devrim sürecinin dışında kalacak. Sürecin bu aşamaya yükselmesi işçi sınıfının öncülüğünü gerektirir.

Komünistlerin sınıfın ve halkların çıkarına bütün demokratik mücadelenin içinde oldular, desteklediler. Demokratik devrimden kesintisiz sosyalizme geçişin, öncü durumuna yükselmenin, farklılıklara rağmen çetin bir mücadeleyi gerektirdiğini hiçbir zaman unutulmamalı. Komünistlere, işçi sınıfına öncülük görevi kendiliğinden vermeyecektir. Öncülük doğru bir ideolojik hatta, kararlı bir mücadele ile kazanılacaktır. Ülkemizde devrimci mücadele dinamiklerinin çeşitliliğine rağmen halkların birleşik mücadelesi, nihai kurtuluşun ön koşulu olacak. Komünistler bu kararlılıkla, özgür, sömürsüz ve barışın bir yaşam biçimine dönüştüğü dünyayı yaratmak için taşıyıcı bir güç olarak görevini yapmalıdır.

Şiko Yoldaş (Ali Durak)'ı Kaybettik

Şiko yoldaş, kaya gibi sert, kartal gibi geniş ve keskin bakış açılı bir yoldaşımızdı. İnsani yanları güçlü, sevilen ve kolay ilişki kuran bir yoldaşımızdı. Yaptığı tüm çalışmaları işçi sınıfının bilimi Marksizm-Leninizm'e inanarak en iyi bir şekilde yapmaya çalışmış, ancak gerek Atılım öncesi gerekse de sonrası süreçte partiye kazandırdığı kadrolar konusunda her zaman isabetli tercihler yaptığını söyleyemeyeceğiz. Partiye kazandırdığı ve üst yönetim organlarında çeşitli görevlere önerdiği kadrolar ile daha sonra parti içinde mücadele etmek zorunda kalması da bunun kanıtıdır. Kendi anlatımları ve yoldaşının açıklamaları daha sonra partinin sürekliliğini sağlayamayan ve sorun haline gelen kadroların seçiminde yapılan eksiklikleri ortaya koymaktadır. 2007-2010 sürecinde de benzer durum sürmüş ve sorun oluşmuştur.

Ancak, Şiko yoldaş ne yaptıysa TKP'nin güçlenmesi için yapmıştır. Kendisine göre doğru, yaptığı yanlışlar da, kimi zaman gereksiz uzlaşmaz tutumları da buna dahildir. Onun için Şiko yoldaşın yaşamını verdiği sınıf mücadelesinde Türkiye Komünist Partisi'ne yaptığı katkılar hiç bir zaman üstü örtülemeyecek ve unutulmayacaktır. Şiko yoldaş bir örgüt kadrosuydu ve öyle de aramızdan fiziken ayrıldı. Anısını mücadelemiz içinde yaşatacak, uğruna yıllarını verdiği partisi TKP'nin öncülüğünde zaferler için çalışacağız.

Şiko yoldaşın başta yoldaşları olmak üzere, dost, arkadaş, aile ve yakınlarına en derin baş sağlığı dileklerimizizi iletiyoruz.

Şiko yoldaş unutulmayacaktır!

Türkiye Komünist Partisi, Merkez Komitesi, 21 Kasım 2021